

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

за магістерською програмою професійного спрямування

«Корпоративні фінанси»

**на тему: «Управління фінансовою стійкістю підприємства (на
прикладі ТОВ «ВК-ІНВЕСТ 2005»)»**

Виконавець:

студент VI курсу фінансово-економічного факультету

Тисячна Анна Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцентр

(науковий ступінь, вчене звання)

Лапіна Ірина Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Фінансова стійкість підприємства є невід'ємним поняттями ринкової економіки. Кожен суб'єкт господарювання прагне підтримувати стійкий фінансовий стан, абсолютну ліквідність та платоспроможність. Головною проблемою ефективного функціонування підприємств України сьогодні є відсутність такої комплексної оцінки фінансової стійкості, яка б дійсно давала керівництву підприємства виявляти слабкі місця та приймати правильні управлінські рішення. Саме тому вивчення даної тематики є актуальним та своєчасним етапом наукових досліджень.

Питання аналізу і діагностики фінансової стійкості підприємств та пошуку напрямів її забезпечення завжди були об'єктом вивчення науковців. Значний вклад у вирішення цих проблем внесли такі відомі вчені, як: Лахтіонова Л.А., Савицька Г.В., Родіонова В.М., І.А. Бланк, О.В. Павловська, Н.М. Притуляк, Н.Ю. Невмержицька, Скляр Г.П., Шеремет А.Д., Сайфулін Р.С., Негашев Н.М., Д. К. Ван Хорн, А.Р. Макмін, Карлін Т.Р., Оспіщев В.І., Вердієва Ю.М., Докієнко Л.М., Приймак І.І., Цал-Цалко Ю.С., А.І. Чопозова, І.А. Демченко та багато інших.

Останніми роками дедалі більше праць присвячується аналізу фінансової стійкості, однак більшість літературних джерел з цієї проблематики обмежена лише розглядом системи показників та алгоритмів їх розрахунку, і невиправдано залишаються поза увагою інші важливі аспекти даної тематики. Досі не в повній мірі розглянуто питання взаємозв'язку, що існує між фінансовою стійкістю та іншими характеристиками фінансового стану.

Управління фінансовою стійкістю підприємства є одним з найбільш значущих функціональних напрямів системи фінансового менеджменту, яка досить тісно пов'язана з іншими системами управління. Управління фінансовою стійкістю підприємств є системою принципів і методів розробки та реалізації управлінських рішень, пов'язаних із забезпеченням такого стану фінансових ресурсів, їх формуванням і розподілом, яка б дозволила підприємству розвиватися на основі зростання прибутку та капіталу при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності, а також забезпечення та підтримання фінансової рівноваги підприємства.

Проблеми, які виникають у підприємства в процесі управління фінансовою стійкістю виникають в основному внаслідок впливу факторів внутрішнього та зовнішнього підприємницького середовища. В зв'язку з цим існує потреба у пошуку оптимальних шляхів захисту підприємства від їх негативного впливу, а також визначенні способів швидкого усунення можливих загроз і пристосування до заданих умов діяльності.

Мета написання кваліфікаційної роботи – дослідження теоретичних та практичних аспектів управління фінансовою стійкістю підприємства та розробка рекомендацій щодо його удосконалення.

Виходячи з поставленої мети, **завданнями** написання кваліфікаційної роботи є:

– дослідження сутності фінансової стійкості підприємства та факторів, що її визначають;

- розгляд політики управління фінансовою стійкістю;
- характеристика показників фінансової стійкості підприємства та методів її оцінки;
- аналіз загальної фінансово-господарської діяльності ТОВ «ВК-ІНВЕСТ 2005»;
- аналіз абсолютних та відносних показників фінансової стійкості ТОВ «ВК-ІНВЕСТ 2005»;
- проведення діагностики ймовірності банкрутства підприємства;
- запровадження основних шляхів удосконалення управління фінансовою стійкістю підприємства.

Об'єктом дослідження є процес управління фінансовою стійкістю підприємства як основа його ефективного функціонування.

Предмет дослідження – економічні відносини, які виникають у процесі оцінки, забезпечення та управління фінансовою стійкістю ТОВ «ВК-ІНВЕСТ 2005».

Методи дослідження. Теоретичну основу роботи становить діалектичний метод пізнання, який забезпечив вивчення фінансових відносин підприємств в їх розвитку, взаємозв'язку та взаємозалежності. В процесі дослідження використовувались прийоми аналізу і синтезу, порівняльний і економічний аналіз, графічний метод, нормативний, табличний, статистичний, порівняльний, абстрактно-логічний, методи економіко-математичного моделювання. Були використані наступні комп'ютерні програми для вводу та аналізу даних: Microsoft Word, Microsoft Excel.

Інформаційна база. Під час написання кваліфікаційної роботи в якості інформаційної бази використовувалися навчальні матеріали з фінансового аналізу, наукові публікації та монографічні видання, присвячені проблемам фінансової стійкості підприємства та управління нею, законодавча база України, матеріали лекцій та презентацій, внутрішні документи та фінансова звітність ТОВ «ВК-ІНВЕСТ 2005» за 2013-2017 роки.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (67 найменувань) та додатків. Загальний обсяг роботи становить 109 сторінок комп'ютерного тексту, містить 13 таблиць та 9 рисунків.

Публікації. Результати проведеного аналізу у кваліфікаційній роботі були використані на II Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції студентів, аспірантів та молодих вчених та опубліковані тези «Фінансова стійкість підприємства та шляхи її зміцнення».

Практичне значення одержаних результатів полягає в розробці рекомендацій щодо вдосконалення механізму управління фінансовою стійкістю ТОВ «ВК-ІНВЕСТ 2005» та підвищення рівня його фінансової стійкості шляхом використання даних рекомендацій у діяльності підприємства.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Фінансова стійкість підприємства як основний показник фінансового стану*» розглянуто економічний зміст поняття

фінансова стійкість підприємства та фактори, що її визначають, механізм управління фінансовою стійкістю підприємства, а також методи аналізу та оцінки фінансової стійкості підприємства.

Отже, фінансова стійкість підприємств - це властивість підприємства, яка відображає в процесі взаємодії зовнішніх і внутрішніх факторів впливу досягнення стану фінансової рівноваги і здатність не лише утримувати на відповідному рівні протягом деякого часу основні характеристики діяльності підприємства, але і функціонувати і розвиватися. На фінансову стійкість впливають різні чинники, як внутрішнього, так і зовнішнього, щодо підприємства походження: структура та динаміка витрат, галузева належність, структура послуг, розмір статутного капіталу, стан майна і фінансових ресурсів, рівень платоспроможного попиту, конкуренція, економічні умови господарювання, зовнішньоекономічні зв'язки, податкова, кредитно-фінансова, облікова, інвестиційна політика тощо.

Важливими чинниками, від яких залежить фінансова стійкість підприємства, є саме внутрішні чинники, такі, як якість управління прибутком підприємства та структурою його позикових і власних коштів. На підприємстві необхідно формувати ефективну систему управління фінансовою стійкістю, на основі застосування методів прогнозування, планування, регулювання, контролю та аналізу фінансової стійкості. Для зростання ефективності діяльності підприємства необхідно найретельніше аналізувати вплив тих чи інших чинників на фінансову стійкість протягом певного конкретного періоду для обґрунтування тих чи інших стратегій управління, складання прогнозів, виконання планів.

У другому розділі «*Аналіз стану управління фінансовою стійкістю ТОВ «ВК-ІНВЕСТ 2005»*» розглянуто специфіку діяльності підприємства та проаналізовано його фінансово-господарську діяльність, проведено аналіз стану фінансової стійкості підприємства, розглянуті показники платоспроможності, ділової активності, проведено діагностику ймовірності настання банкрутства з використанням зарубіжних та вітчизняних моделей.

За результатами проведеного аналізу було виявлено, що фінансова стійкість ТОВ «ВК-ІНВЕСТ 2005» покращилась з кризового стану протягом 2013-2015 рр. до звичайного фінансового стану у 2016-2017 рр. Ділова активність підприємства ТОВ «ВК-ІНВЕСТ 2005» покращилась, так як: кошти вкладені в активи підприємства в 2017 році у порівнянні з 2016 роком принесли на 12 копійок більше чистого доходу на 1 грн. активів, а кошти вкладені в оборотні активи – на 2,43 грн. більше. Слід відмітити, що даний коефіцієнт є одним із найважливіших показників ефективності використання капіталу і вказує на швидкість його переходу зі стадії виробничих запасів у готову продукцію та швидкість перетворення продукції у безпосередньо грошову форму. Враховуючи це, можна стверджувати, що така динаміка свідчить про більш ефективне використання активів на досліджуваному підприємстві. Як бачимо з розрахунків, в першому досліджуваному році підприємство відчуває нестачу власних оборотних коштів і довгострокових позикових коштів для формування запасів. Це створює ризики фінансової стійкості, адже в разі обмеження короткострокових позикових джерел фінансування, підприємство не зможе створювати резерви сировини, товарів і матеріалів для безперебійної роботи.

У третьому розділі «*Шляхи вдосконалення методів управління фінансовою стійкістю ТОВ «ВК-ІНВЕСТ 2005»*» надані рекомендації щодо удосконалення системи управління фінансовою стійкістю. Одним з найбільш радикальних напрямів підвищення фінансової стійкості є пошук внутрішніх резервів по збільшенню прибутковості виробництва і досягненню безбиткової роботи за рахунок більш повного використання виробничої потужності підприємства, підвищення якості і конкурентоспроможності продукції, зниження її собівартості, раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, скорочення непродуктивних витрат і втрат.

ВИСНОВКИ

Отже, після аналізу теоретично-методичних аспектів фінансової стійкості підприємства у процесі господарювання було з'ясовано, що фінансова стійкість - здатність суб'єкта господарювання функціонувати і розвиватися, зберігаючи рівновагу своїх активів і пасивів в мінливому внутрішньому та зовнішньому середовищі, що гарантує його постійну платоспроможність і інвестиційну привабливість в умовах допустимого рівня ризику.

В першому розділі роботи було визначено, що фінансова стійкість - це таке його становище, коли вкладені в підприємницьку діяльність ресурси окупаються за рахунок грошових надходжень від господарювання, а отриманий прибуток забезпечує самофінансування та незалежність підприємства від зовнішніх залучених джерел формування активів.

Важливими чинниками, від яких залежить фінансова стійкість підприємства, є саме внутрішні чинники, такі, як якість управління прибутком підприємства та структурою його позикових і власних коштів. На підприємстві необхідно формувати ефективну систему управління фінансовою стійкістю, на основі застосування методів прогнозування, планування, регулювання, контролю та аналізу фінансової стійкості. Для зростання ефективності діяльності підприємства необхідно найретельніше аналізувати вплив тих чи інших чинників на фінансову стійкість протягом певного конкретного періоду для обґрунтування тих чи інших стратегій управління, складання прогнозів, виконання планів.

Процес забезпечення фінансової стійкості має бути націлений на мінімізацію негативного впливу зовнішніх та внутрішніх факторів на діяльність підприємства; створення передумов ефективної реалізації запланованих дій.

Оцінка фінансової стійкості підприємства за допомогою абсолютних та відносних показників є одним з найпоширеніших елементів фінансового аналізу у практиці господарювання. Зручність його застосування обумовлено, головним чином, наявністю необхідної вихідної інформації та інформативністю одержуваних у результаті значень коефіцієнтів. Виділяють чотири типи фінансової стійкості: абсолютна, нормальна фінансова стійкість, нестійкий фінансовий стан та критичний фінансовий стан. У другому розділі роботи проаналізовано фінансову стійкість ТОВ «ВК-ІНВЕСТ 2005» та визначено тип фінансової стійкості даного підприємства.

Здійснивши аналіз фінансово-господарської діяльності ТОВ «ВК-ІНВЕСТ 2005» можна зробити висновки, що у 2016-2017 рр. фінансовий стан підприємства

значно покращився – відповідає звичайний тип фінансової стійкості. За даний період аналізу фінансова стійкість ТОВ «ВК-ІНВЕСТ 2005» покращилась з кризового стану протягом 2013-2015 рр. до звичайного фінансового стану у 2016-2017 рр. За результатами аналізу можна зробити висновок, що ділова активність підприємства ТОВ «ВК-ІНВЕСТ 2005» покращилась, так як: кошти вкладені в активи підприємства в 2017 році у порівнянні з 2016 роком принесли на 12 копійок більше чистого доходу на 1 грн. активів, а кошти вкладені в оборотні активи – на 2,43 грн. більше. Слід відмітити, що даний коефіцієнт є одним із найважливіших показників ефективності використання капіталу і вказує на швидкість його переходу зі стадії виробничих запасів у готову продукцію та швидкість перетворення продукції у безпосередньо грошову форму. Враховуючи це, можна стверджувати, що така динаміка свідчить про більш ефективне використання активів на досліджуваному підприємстві. Але існує чимало ризиків фінансової стійкості, адже в разі обмеження короткострокових позикових джерел фінансування, підприємство не зможе створювати резерви сировини, товарів і матеріалів для безперебійної роботи.

Аналіз ймовірності банкрутства підприємства показав, що у ТОВ «ВК-ІНВЕСТ 2005» фінансова стійкість підприємства задовільна та низька ймовірність банкрутства

Прийнявши до уваги виявлені в ході аналізу негативні явища, ТОВ «ВК-ІНВЕСТ 2005» можна дати деякі рекомендації з підвищення фінансової стійкості підприємства:

- необхідно збільшувати частку власного оборотного капіталу в вартості майна і добиватися, щоб темпи росту власного оборотного капіталу були вище темпів росту позикового капіталу;
- вжити заходів щодо зниження кредиторської заборгованості, в першу чергу це стосується авансів, отриманих від покупців. По них або повинна бути відвантажена продукція, або повернуті грошові кошти;
- слід збільшити обсяг інвестицій в основний капітал і його частку в спільному майні організації;
- особливо звернути увагу на прирощення найбільш ліквідних активів;
- оскільки величина повільно реалізованих активів велика, то потрібно з'ясувати, в чому причина накопичення надпланових запасів;
- вжити заходів щодо приросту власних джерел коштів і скорочення позикових пасивів
- звернути увагу на організацію виробничого циклу, на рентабельність продукції, її конкурентоспроможність.

Отже, при використанні наданих рекомендацій ТОВ «ВК-ІНВЕСТ 2005» може покращити свою фінансову стійкість, що в свою чергу позитивно вплине не лише на загальний фінансовий стан підприємства, але і на його діяльність в цілому.

Таким чином, проведений аналіз фінансової стійкості та пошук шляхів її покращення дозволить підприємству заздалегідь виявити слабкі сторони у фінансово-господарській діяльності та попередити їх негативний вплив.

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи

Тисячна А.О., «Управління фінансовою стійкістю підприємства (на прикладі ТОВ «ВК-ІНВЕСТ 2005»)»,

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерською програмою «корпоративні фінанси»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів.

Об'єкт дослідження процес управління фінансовою стійкістю підприємства як основа його ефективного функціонування.

У роботі розглядається економічний зміст поняття фінансова стійкість підприємства та фактори, що її визначають, механізм управління фінансовою стійкістю підприємства, а також методи аналізу та оцінки фінансової стійкості підприємства.

Проаналізовано специфіку діяльності підприємства, основні показники його господарської діяльності. Проведено аналіз стану фінансової стійкості підприємства, розглянуті показники платоспроможності, ділової активності, проведено діагностику ймовірності настання банкрутства з використанням зарубіжних та вітчизняних моделей.

Надані рекомендації щодо удосконалення системи управління фінансовою стійкістю, що позитивно вплине не лише на загальний фінансовий стан підприємства, але і на його діяльність в цілому.

Ключові слова: фінансова стійкість, управління фінансовою стійкістю, підприємство.

ANNOTATION

qualification work

Tysiachna Anna, «Financial Stability Management of a Company (on the example of LLC «VK-INVEST 2005»

thesis for Master degree in specialty «Finance, Banking and Insurance»
under the program «Corporate finance»,
Odessa National Economic University
Odessa, 2018

Thesis consists of three chapters.

Object of study is a process of managing financial stability of the company as the basis of its effective functioning.

Diploma thesis deals economic sense of the concept of financial stability of the company and its determinants, the mechanism for managing financial stability, methods of analysis and assessment of financial stability of the company.

Author analysis the the specifics of the activity of the company, the main indicators of its economic activity. The analysis of the state of financial stability of the company, considered solvency indicators, business activity, the diagnostics of the probability of bankruptcy using foreign and domestic models.

Author proposes recommendations for improving the financial stability management that affect not only on the overall financial position of the company, but also on its overall activity.

Keywords: financial stability, management of financial stability, company.